

KỸ THUẬT TRỒNG VÀ CHĂM SÓC CAM BÙ.

I/ Nguồn gốc, đặc điểm và giá trị kinh tế:

Cam bù có nguồn gốc ở huyện Hương Sơn tỉnh Hà Tĩnh, trồng được ở nhiều vùng trong tỉnh trên các loại đất như: Phèn sa thạch, phù sa cổ, phù sa ven sông nhưng thích hợp nhất là vùng đồi.

Cam bù có tính chống chịu khá thích ứng rộng, năng suất quả cao, có thể đạt 20 - 30 tấn/ha/năm.

Quả chín vào tháng 1 - 2, phẩm chất tốt, mã quả đẹp, hàm lượng dinh dưỡng cao, có hương vị hấp dẫn. Ngoài việc ăn tươi còn dùng để chế biến nước quả, rượu... và dùng trong y học đặc biệt rễ, lá, quả, vỏ dùng để làm thuốc chữa ho và cảm cúm.

II/ Kỹ thuật trồng và chăm sóc:

1/ Làm đất: Cây bừa kỹ, nếu là đất khai hoang phải tiến hành trước khi trồng 4 - 5 tháng. Nền cơ cấu vườn thông thoáng với độ dốc tối thiểu là 10°.

2/ Đào hố:

- Mật độ 400 - 500 cây/ha tương ứng với khoảng cách 4 m x 5m; 5m x 5m.
- Kích thước hố: 0,7m x 0,6 m x 0,6m, vùng đồi có thể đào sâu và rộng hơn, khi đào nên đổ lớp đất mặt sang 1 bên và lớp đất phía dưới sang 1 bên.

3/ Bón phân, lấp hố:

- Lượng phân bón lót cho 1 hố: 50 kg phân chuồng + 1 kg lân Lâm Thao + 0,8 kg vôi bột.

4/ Trồng cây:

- Thời vụ: Vụ xuân tháng 1 - 3,
Vụ thu đông: Tháng 8 - 9
- Trồng cây: Đào giữa hố một lỗ lớn hơn bầu, bón vào đó 0,5 kg phân chuồng tinh hoai mục + 0,05 kg lân Lâm Thao, đổ nước đánh nhuyễn để hồ rề và bóc bầu trồng cây, lấp đất, tưới nước, trồng xong dùng que cắm cố định cây và tủ gốc giữ ẩm.

Chú ý: Khi trồng cây chiết, ngọn cây hướng theo chiều gió chính, cây ghép thì chồi ghép quay ngược chiều hướng gió chính để hạn chế ảnh hưởng của gió.

5/ Chăm sóc:

- Luôn luôn xới xáo và làm cho vườn cây sạch cỏ, tiến hành tủ gốc bằng các vật liệu khô vào mùa khô và cỏ vào mùa mưa.
- Tạo hình cây ngay cả những năm đầu kiến thiết cơ bản để cây cân đối có tán đẹp, thông thoáng.
- Thường xuyên tỉa bỏ những cành khô, cành bệnh, cành có hiệu quả thấp.

- Cần tưới nước cho cây vào các thời kỳ: Phân hoá mầm hoa (tháng 11 - 12); thời kỳ ra hoa (tháng 2 - 3); Thời kỳ sinh trưởng quả (tháng 4 - 7).

6/ Lượng phân bón hàng năm và cách bón:

- Liều lượng bón phân hàng năm

DVT: kg

Tuổi cây	Phân chuồng	Đạm urê	Kali	Lân Lâm Thao	Vôi bột	Vật liệu tủ gốc
1 - 3	30 - 35	0,3 - 0,5	0,25 - 0,3	0,4 - 0,5	0,35	20
4 - 6	40 - 45	0,6 - 0,7	0,4 - 0,5	0,7 - 0,8	0,5	30
7 - 9	50 - 55	0,8 - 0,9	0,7 - 0,8	0,9 - 1,0	0,75	40
9 - 11	60 - 65	1,0 - 1,1	1	1,1 - 1,2	0,95	50
Trên 11	Trên 70	1,2	1,1	1,5	1,1	60

- Thời kỳ bón:

TT	Thời gian	Loại phân và tỷ lệ bón so với cả năm (%)
1	Bón lót cơ bản: Tháng 11 - 12	100% phân chuồng + 100% lân + 25% đạm
2	Bón đôn hoa thúc cành xuân 15/1 - 15/3	30% đạm + 40% kali
3	Thúc quả, chống rụng quả: Cuối tháng 4 đầu tháng 5	30% đạm + 30% kali
4	Đón cành thu tăng trọng lượng quả: Tháng 7 - 8	15% đạm + 30% kali

*Cách bón:

- Bón lót: Đào rãnh vành khuyên theo tán cây sâu 20 cm, rộng 20 cm, phơi 1 - 2 nắng nhẹ, bón phân và lấp đất.

- Bón phân vô cơ: Có thể bón theo tán cây sau khi làm sạch cỏ, cào lấp phân hoặc hoà nước để tưới.

Ngoài các loại phân trên có thể bón các loại phân vi lượng qua lá như: Đạm cao cấp, 3 lá xanh, Agriconic; phân vi lượng.

7/ Một số bệnh hại chính và biện pháp phòng trừ:

* Sâu vẽ bùa: Phá hoại lá, ngọn non của cây quanh năm nhất là các đợt lộc từ tháng 4 đến tháng 10. Có thể dùng Padan 95SP 10 g trong bình 10 lít nước phun vào chiều tối, phun kỹ ướt đẫm 2 mặt lá.

* Sâu nhớt: Phá lá non, ngọn non vào tháng 1 - 4, tháng 7 - 8. Dùng Padan 95 SP trước khi hoa rở, cần theo dõi các đợt lộc và thấy chớm xuất hiện là phun ngay.

* Bướm chích quả: Thường gây hại quả sẫm chín vào ban đêm, có thể soi đèn vùng vọt bắt hay dùng bẫy bã chua ngọt.

* Nhện đỏ: Thường gây hại lá và quả non 1 - 2 tháng tuổi, dùng Rengents 0,1% hay Ortur 0,1% để phun vào thời kỳ quả còn nhỏ

* Bệnh thối gốc chảy mủ: Gây hại thân, rễ làm cho vườn cây xơ xác, nhất là vườn cây thoát nước kém, ít đầu tư nhất là phân chuồng: Cần đầu tư chăm sóc tốt, cơ cấu vườn thông thoáng, thoát nước, định kỳ sau mỗi lần làm cỏ dùng Ridomil M373 WP hoà nước tưới quanh gốc và lên ngọn cây.

* Bệnh cháy góc: Thường xuất hiện thân, cành và quả gần mặt đất, cần cải tạo vườn cây cao ráo, thông thoáng, thoát nước, chọn góc ghép kháng bệnh, ghép cao 20 - 25 cm, khi trồng nên trồng nông, vùng đất thấp đắp ụ và tránh gây nên vết thương cơ giới. Sau mỗi đợt làm cỏ dùng Boocdo 1%, Aliette 0,4 - 0,8% phun phòng./.